

Kinnitatud koolidirektori 1. septembri 2010 käskkirjaga nr 1-3/2

Aste Põhikooli õppekava

2010-2011 õ.a.

Sisukord

1	ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ EESMÄRK 2009/2010.....	4
2	ÜLDSÄTTED.....	6
3	ASTE PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA.....	7
3.1	ASTE PÕHIKOOLI ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED.....	7
3.1.1	ASTE PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA LÄHTEALUS.....	7
3.6.1	ASTE PÕHIKOOLI ÕPPE – JA KASVATUSEESMÄRGID.....	7
3.6.2	ASTE PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA PÕHIMÕTTED.....	8
3.7	PÄDEVUSTE KUJUNDAMINE.....	8
3.8	ÜLDPÄDEVUS.....	8
3.9	ÕPPEAINEPÄDEVUS.....	9
3.10	VALDKONNAPÄDEVUS.....	9
3.11	KOOLI ERIPÄRA.....	10
3.11.1	ASTE PÕHIKOOLI ÕPPESUUNAD.....	10
3.12	ASTE PÕHIKOOLI ÕPPEAINETE JAOTUSPLAAN 2009/2010 Õ.A.....	10
3.13	LÄBIVAD TEEMAD, NENDE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED.....	11
3.14	KESKKOND JA SÄÄSTEV ARENG.....	12
3.15	KUJUNDATAVAD PÄDEVUSED KOOLIASTMETI.....	12
3.15.1	3. KLASSI LÕPETAJA.....	12
3.15.2	6. KLASSI LÕPETAJA.....	13
3.15.3	PÕHIKOOLI LÕPETAJA:.....	13
3.16	TÖÖALANE KARJÄÄR JA SELLE KUJUNDAMINE.....	13
3.16.1	3. KLASSI LÕPETAJA:.....	14
3.16.2	6. KLASSI LÕPETAJA:.....	14
3.16.3	PÕHIKOOLI LÕPETAJA:.....	14
3.17	INFOTEHNOLOOGIA JA MEEDIAÕPETUS.....	14
3.17.1	INFOTEHNOLOOGIA LÄBIVA TEEMANA.....	14
3.17.2	PÕHIKOOLI PÄDEVUSED.....	14
3.18	MEEDIAÕPETUS.....	15
3.18.1	PÕHIKOOLI LÕPETAJA PÄDEVUSED:.....	15
3.19	TURVALISUS.....	16
3.19.1	3. KLASSI LÕPETAJA:.....	16
3.19.2	6. KLASSI LÕPETAJA:.....	16
3.19.3	PÕHIKOOLI LÕPETAJA:.....	17
3.20	TRADITSIOONILISE AINEÕPPE RAKENDAMINE.....	18
4	ÕPPETEGEVUS L KOOLIASTMEL.....	19
4.1.1	KOOLIASTMETEL TAOTLETAVAD ÜLDPÄDEVUSED.....	19
4.2	ÕPPETEGEVUS II KOOLIASTMEL.....	19
4.2.1	II KOOLIASTME LÕPUKS ÕPILANE:.....	20
4.3	ÕPPETEGEVUS III KOOLIASTMEL.....	20
4.3.1	III KOOLIASTMEL TAOTLETAVAD ÜLDPÄDEVUSED.....	21
5	ÕPPEKAVA TÄIENDAMISE JA MUUTMISE KORD.....	22

Aste Põhikooli missioon

Toetada õpilase arengut. See tähendab paindlikku õppesüsteemi, mis pakub valikuvõimalusi ja kindlustab probleemideta liikumise ühelt haridustasemelt teisele.

1 Õppe- ja kasvatustöö eesmärk 2010/2011

1. Töö hariduslike erivajadustega õpilaste õpijõudluse toetamiseks ja väljalangevuse ennetamiseks
2. Tähelepanu õpiharjumuste kujundamisele
3. „Uurimustöö on igale õpilasele jõukohane“- TEEMA meie kooli aeg ja inimesed (õpetajad, õpilased, koolitöötajad) iga klass meeskonnatöona koostab ja vormistab vastavalt eale uurimustöö/referaadi .
4. Klassivälise tegevuse kaudu õpilase suunamine huvitegevusele.

Aste Põhikooli logo

Tamm sümboliseerib tugevust, elujõudu, sitkust ja püsivust.

2 ÜLDSÄTTED

Aste Põhikooli õppekava on Aste Põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

Õpetaja koostab Aste Põhikooli õppekava üldosas ja ainekava alusel igal õppeaastal töökava kõikidele klassidele, kus ta õpetab. Klassi töökavas täpsustatakse kooli ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja materjale ning õpetajate vahelist koostööd.

Aste Põhikooli õppekavas on üldosa ja ainekavad

Aste Põhikooli õppekava üldosas esitatakse:

Aste Põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted

Aste Põhikooli õppesuunad

Läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted

Traditsioonilise aineõppe rakendamine

Aste Põhikooli tunnijaotusplaan klassiti ning õppe ja kasvatustöö korralduse alused

Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Hindamise korraldus

Nõuded õpetaja töökavadele

Õpilaste nõustamine ja õpiabi osutamine

Aste Põhikooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Ainekavades esitatakse klassiti

Aine ja õppe-eesmärgid

Õppesisu, sh. õppekava läbivate teemade käsitlemine, integratsiooni võimalused teiste õppeainetega, ainealased, ainetevahelised, klassidevahelised, ülekoolilised projektid ning pikemaajalised koolidevahelised projektid

Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid.

3 ASTE PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

3.1 Aste Põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted

3.1.1 Aste Põhikooli Õppekava lähtealus

- 1 Aste põhikooli õppekava koostamisel on lähtunud põhikooli ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kollektiivi kokkuleppest kooli õppesuundade ja eripära kohta, arvestades piirkondlikke vajadusi, lastevanemate ja õpilaste integreerumist Eesti ühiskonnas.
- 2 Aste Põhikooli õppekava ülesanne on toetada kõigi integreerumist Eesti ühiskonnas, arvestades nende vajadusi, päritolumaa kultuuritraditsioone ning õpilaste rahvuslikku identiteeti.
- 3 Aste Põhikooli õppe- ja kasvatuseesmärkide määratlemisel on silmas peetud järgmist:
  - 3.1 inimese areng selle terviklikkuses on kooli kõrgeim siht ja väärtus;
  - 3.2 muutuvast maailmas erinevate maailmakäsitustega kokku puutudes määratleb inimene end, võtab endale vastutuse oma elukäigu kujundamise eest;
  - 3.3 kõige tähtsam on õppida õppima, sest kiiresti teisenevas maailmas vananevad teadmised kiiresti;
  - 3.4 soov areneda ja õppida, võime analüüsida omaenese ja teiste kogemusi, koostööoskused, käitumiskultuur ning eetilised loovad eeldused elus toimetulekuks ning muutuvast maailmas orienteerumiseks;
  - 3.5 elukestev õpe võimaldab üksikisikul ja ühiskonnal väärikalt toime tulla kiiretest ja vastuolulistest arengutest tulenevate väljakutsetega;
  - 3.6 üldhariduslik õpe toetab kodanikuühiskonna arengut.

3.6.1 Aste Põhikooli õppe – ja kasvatuseesmärgid

Aste Põhikooli õppe- ja kasvatuse üldeesmärk on isiksuse kujunemine, kes:

- suhtub heasoovlikult kaasinimestesse, austab nende vabadust ja väärikust;
- soovib ja oskab teha konstruktiivset koostööd;
- toetab aktiivselt ühiskonna demokraatlikku arengut;
- austab ja järgib seadusi, on teadlik oma kodanikukohustustest ja -vastutusest;
- tunneb end oma rahva liikmena, kodanikuna, tunneb end seotuna Euroopa ja kogu inimkonnaga;
- tunneb ja austab oma rahva kultuuri, omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub neisse eelarvamustevabalt ning lugupidavalt;
- hoiab loodust, elab ja tegutseb keskkonda ning loodusressursse säästes;
- usaldab ennast, on väärikas ja enesekriitiline;
- tunneb end vastutavana oma elukäigu eest;
- juhindub oma valikutes ja tegudes eetika alusväärtustest: inimelu pühadus, vägivallast õpilasihoidumine, vabadus, õiglus, ausus, vastutus;
- on tundlik esteetiliste väärtuste suhtes, kujundab oma ilumeelt;
- väärtustab terveid eluviise, arendab oma vaimu ja keha;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele;
- püüab mõista asjade tähendust, nähtuste põhjusi ja seoseid, on motiveeritud

- õppima ja oskab õppida;
- tuleb toime muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas;
- mõistab töö vajalikkust inimeste ja ühiskonna arengus; on valmis otsima endale sobivat tööd.

3.6.2 Aste Põhikooli õppekava põhimõtted

Aste Põhikooli koostamisel, piirkondliku koostöö kujundamisel, kooli ja klassi tasandil õpetust kavandades ja tegelikus õppeprotsessis lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- luuakse tingimused kõigi õpilaste ja iga õpilase arengu toetamiseks ning kaasatakse õpilane ja lapsevanem (eestkostja, hooldaja), õpilase õpiteed puudutavate küsimuste arutamisse ja selle üle otsustamisse;
- kehtestatakse üldised nõuded kõigile õpilastele, õpetust varieeritakse õpilaste erinevatest võimetest ja haridusvajadustest lähtuvalt;
- tähtsustatakse õpilase õpihuvi hoidmine ja toetamine;
- õppesisus on esindatud inimkonna, Euroopa, Eesti, sh Eestis elavate rahvusvähemuste kultuur;
- õppe- ja kasvatusprotsess pakub mitmekesiseid õpikogemusi, õpetus on süsteemne ja terviklik, õpetuslik ja kasvatuslik aspekt on tasakaalustatud;
- õppimisel-õpetamisel on keskne probleemide tõstatamine ja lahendamine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine; teadmisi käsitatakse ajas arenevate ja muutuvatena;
- õppekava on avatud pidevaks edasiarendamiseks ja korrigeerimiseks vastavalt muutustele ühiskonnas ja teadustes.

3.7 Pädevuste kujundamine

1. Pädevus on teadmistel, oskustel ja väärtustel põhinev suutlikkus teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.
2. Riiklik õppekava taotleb õpilastel üldpädevuste, õppeainepädevuste ja valdkonnapädevuste kujundamist.
3. Kooliõppekava ning õppe- ja kasvatusprotsessi kaudu loob kool tingimused riiklikus õppekavas määratud pädevuste saavutamiseks.

3.8 Üldpädevus

Aste Põhikooli õppekava taotleb õpilastel järgimiste üldpädevuste kujunemist:

- õpipädevus – suutlikkus tõhusaid õpistrateegiaid ning sobivat õpistiili kasutades juhtida oma õpitegevust: end õppimisele häälestada, motiveerida, otsida vajalikku teavet, omada ülevaadet oma teadmistest, suhestada oma teadmised teiste inimeste looduga ja luua uus teadmine, seirata ja hinnata oma mõtte- ja õpitegevust;
- tegevuspädevus – suutlikkus näha probleeme ja neid lahendada, oma tegevusi kavandada, seada tegevuseesmärke ja näha ette oodatavaid tulemusi, valida tegevusvahendeid, tegutseda, hinnata oma tegevuste tulemusi; koostööoskused;
- väärtuspädevus – suutlikkus tajuda oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga, hinnata inimsuhteid ja tegevusi

- üldkehtivate moraalinormide seisukohalt;
- enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, mõtestada oma tegevusi ja käitumist ühiskonnas, kujundada end isiksusena.

Üldpädevused täpsustatakse Aste Põhikooli õppekavas kooliastmeti. Kooliastmed on järgmised:

I aste - 1.-3. klass

II aste - 4.-6. klass

III aste – 7.-9. klass

3.9 Õppeainepädevus

Õppeainepädevus kujuneb saavutatud õpitulemuste alusel. Taotletavad õppeainepädevused määratletakse ainekavas kooliastmeti.

3.10 Valdkonnapädevus

1. Üldpädevuste ja õppeainepädevuste ning õpetuse integratsiooni tulemusena kujunevad õpilasel ulatuslikumad valdkonnapädevused.
2. Aste Põhikooli ülesandeks on toetada järgmiste valdkonnapädevuste kujunemist:
  - looduspädevus – suutlikkus orienteeruda elus- ja eluta looduse nähtustes, nendega seonduvates seaduspärasustes, loodusteaduslikes teadmistes ja mõtteviisides; loodushoidlik ellusuhtumine. Looduspädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena loodusõpetus, geograafia, bioloogia, keemia, füüsika, läbiv teema *Keskkond ja säästev areng* ;
  - sotsiaalne pädevus – suutlikkus orienteeruda ühiskonnaelus; kaasaja ning mineviku ühiskondlike nähtuste ja arengute mõistmine, valmisolek toetada demokraatlikke muutusi ühiskonnas. Sotsiaalse pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena ühiskonnaõpetus, ajalugu, geograafia, inimeseõpetus, kirjandus, kunst, muusika; läbivad teemad *Keskkond ja säästev areng, Turvalisus* ning *Tööalane karjäär ja selle kujundamine*;
  - refleksiooni- ja interaktsioonipädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast ja inimestevahelisi suhteid vastavalt kultuurinormidele, valida sobivat käitumisviisi, järgida terveid eluviise, lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ja inimsuhetes tekkivaid probleeme. Refleksiooni- ja interaktsioonipädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena inimeseõpetus, kehaline kasvatus, ühiskonnaõpetus, ajalugu, filosoofia, kirjandus, geograafia, bioloogia, läbivad teemad *Turvalisus* ning *Tööalane karjäär ja selle kujundamine*;
  - kommunikatiivne pädevus – suutlikkus keele vahendusel mõista, talletada, edastada, vahetada, tõlgendada ja luua tekste. Kõige laiemalt tähendab kommunikatiivne pädevus suutlikkust suhelda erinevates situatsioonides ning teemadel suulises ja kirjalikus vormis. Pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena eesti (vene) keel, kirjandus, võõrkeeled; kõik õppeained oma mõistestiku ja tekstidega, läbiv teema *Infotehnoloogia ja meedia*;
  - tehnoloogiapädevus – suutlikkus mõista tehnoloogia arengust tingitud muutusi inimeste töö- ja eluviisis, toimida kaasaja kõrgtehnoloogilises maailmas, olla säästlik ressurside kasutaja. Pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena tööõpetus, loodusained, matemaatika, ajalugu, ühiskonnaõpetus, läbivad teemad *Keskkond ja säästev areng, Tööalane karjäär ja selle kujundamine* ning

Infotehnoloogia ning meedia;

- kultuuripädevus – suutlikkus orienteeruda kultuuris, nautida kunstiloomingut, kasutada kunstivahendeid loominguks eneseväljenduseks ja -teostuseks. Kultuuripädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena kirjandus, eesti (vene) keel, võõrkeeled, ajalugu, muusika, kunst, tööõpetus, kehaline kasvatus, läbiv teema *Infotehnoloogia ning meedia*;
- matemaatikapädevus – suutlikkus opereerida mis tahes objektidega sel viisil, et vaadeldakse nendevahelisi suhteid ja nende mudeleid formaliseeritult. Matemaatikapädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena matemaatika, loodusõpetus, füüsika, keemia, läbiv teema *Infotehnoloogia ning meedia*.

3.11 Kooli eripära

3.11.1 Aste Põhikooli õppesuunad

- Aste Põhikooli õppesuunad on määratud kooliastmeti õppeainete süvendatud õpetamise kaudu. Süvendatud õpetamine toimub lisatundide kaudu. Aste Põhikooli õppekava tunnijaotusplaanis on toodud lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele lisatunnid. Lisatundidega ei kaasne riiklikus õppekavas esitatud õpitulemustele ja õppesisule täiendavaid õpitulemusi ja õppesisu. Lisatunnid võimaldavad klassi- või aineõpetajal õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite valiku kaudu pöörata süvendatud tähelepanu üld- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks.
- I kooliastme lisatunnid on inglise keeles, matemaatikas, majanduses
- II kooliastme lisatunnid on inglise keeles, matemaatikas, ajaloos, muusikas, kunstiõpetuses
- III kooliastme lisatunnid on inglise keeles, matemaatikas, geograafias, keemias, informaatikas

3.12 Aste Põhikooli õppeainete jaotusplaan 2009/2010 õ.a.

	I kooliaste					II kooliaste				III kooliaste					
	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	1. Klass	2. Klass	3. Klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	4. Klass	5. Klass	6. Klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	7. Klass	8. Klass	9. Klass
Eesti keel	19		6	7	6	15		5	5	5					
Eesti keel ja kirjandus											12	1	4	4	5
Inglise keel	3	1			4	9	2	4	4	4	9		3	3	3
Saksa keel						3				3	9		3	3	3
Matemaatika	10	3	3	5	5	13	4	5	5	6	13	2	5	5	5
Loodusõpetus	3		1	2	1	7		2	2	3	2		2		
Geograafia											5	1	2	2	2
Bioloogia											5		1	2	2
Keemia											4			2	2
Füüsika											4			2	2
Ajalugu						3	1		2	2	6		2	2	2
Inimeseõpetus	3		1	1	1	2			1	1	1		1		

Ühiskonnaõpetus						1		1			2				2
Muusika	6		2	2	2	4	1	2	2	1	3		1	1	1
Kunst ja tööõpetus	9	2	4	3	3										
Tööõpetus						5	1	1	2	2	5		2	2	1
Kunst						3	2	2	2	1	3		1	1	1
Kehaline kasvatus	8		2	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2
Informaatika												3	1	1	1
Rütmika		1													
Kokku	61	7	20	23	25	73	10	25	28	30	89	7	30	32	34

3.13 Läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted

- Õpetuse integratsioon toetab õpilase üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Õpetuse integratsioon saavutatakse läbivate teemade, temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja -viiside abil.
- Õpetuse integratsioon eeldab kokkulepitud õppekorralduse ja hindamis põhimõtete järgimist, õpetajatevahelist koostööd pädevuste konkretiseerimisel, õpetuse eesmärkide püstitamisel, õppesituatsioonide loomisel ja eri ainetele ühiste probleemide ja mõistestiku määratlemisel.
- Läbivad teemad puudutavad õpilase isiksuse ja sotsiaalse arengu seisukohalt olulisi eluvaldkondi, mida ükski õppeaine eraldi ei käsitle.

Õppekava kohustuslikud läbivad teemad on:

1. keskkond ja säästev areng;
2. tööalane karjäär ja selle kujundamine;
3. infotehnoloogia ning meedia;
4. turvalisus.

Temaatilised rõhuasetused on kooliastmeti erinevad, arvestades õpilase elukogemusi. Lähtutakse mina/meie suhtest ümbritsevaga: kodu, kodupaiga ja seal elavate inimestega, paikkonnaga, Eesti, Euroopa, maailmaga.

Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu kooli tegevuse kaudu: ainekavade, kooli mikrokliima, juhtimise ja majandamise kaudu. Õpetajatel on õpimotivatsiooni loov roll. Eelistatud on õppevormide mitmekesisus, õppimine kogemuse kaudu.: rühmatööd, projektid, ekskursioonid, arutelus, individuaalsed ülesanded, kodutööd, loovülesanded jne. Õpetaja isiklik eeskuju hoiakute ning töö- ja suhtlemis oskuste osas omab määravat tähtsust.

Keskkonda ja säästvat arengut käsitletakse kolmest aspektist: looduskeskkond, sotsiaalne, sh. Majanduskeskkond ja kultuurikeskkond. Teema õpetamisega seatakse eesmärk kujundada õpilaste keskkonnateadlikkust, kasvatada keskkonnahoidlikku tarbijat. Kujundatakse pädevusi, elada pidevalt muutuv keskkonnas nii, et ka järgmistel põlvkondadel säilib võimalus kasutada ressursse. Arendatakse õpilaste sotsiaalseid oskusi demokraatlikus ühiskonnas.

Kutsesuunitlustöö eesmärgiks koolis on aidata õpilastel omandada teadmisi iseendast, töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust. Karjääri planeerimist vaadeldakse elukestva muutuste, õppimise ja otsustamise protsessina.

Infotehnoloogia kasutamise oskus on üks põhilisi töö tõhustamise vahendeid, sellest on saanud kaasaegse infoühiskonna oluline kirjaoskus, mille riigi arengu ja kodanike

sotsiaalse mobiilsuse tagamiseks peavad omandama kõik õpilased. Kool võib õpetada informaatikat ka eraldi õppeainena, kuid see ei asenda infotehnoloogiat ainekavu läbiva teemana.

Meediaõpetusega antakse tervikpilt meediaga seotud põhitõdedest, kujundatakse pädevused meedias orienteerumiseks. Kasvatatakse kriitilist meedia tarbijat, kes ei lase ennast manipuleerida ning kel on vajadus ja harjumus endale meediast vajalikku teavet hankida. Meediaõpetust läbiva teemana õpetatakse III kooliastmes .

Turvalisuse teema on suunatud ohu ennetamisele ning hädaolukordades õige käitumise kujundamisele. Ohuna käsitletakse nii looduskeskkonnast kui ka inimeste, sh. inimese enda väärast käitumisest tulenevaid ohtusid. Kujundatavad pädevused puudutavad õnnetuste ennetamist, uimastipreventsiooni ja liiklust ning käitumist nende valdkondade probleemidega kokkupuutel.

3.14 Keskkond ja säästev areng

Töö korraldus koolis: Töö antud läbiva teemaga toimub kogu õppeaasta jooksul ainetundides. Õpetajatel on koostatud igas aines oma töölehed, kus antud läbivat teemat on rohkem kajastatud.

Õppe- eesmärgid

Läbiva teema *keskkond ja säästev areng* õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- Omandab teadmisi loodusest kui tervikust süsteemist ja inimese, kultuuri ning sotsiaalse keskkonna vastastikustest seostest, nende sõltuvusest looduslikest eeldustest ja kohalikest tingimustest
- Teadvustab inimese sõltuvuse loodusvaradest ja ressurssidest
- Teadvustab keskkonna- ja globaalprobleeme, on keskkonnaküsimustega tegelemisel vastutustundlik
- Teadvustab sotsiaalse keskkonna mitmetahulisust
- Mõistab ja hindab keskkonda säästvat eluviisi
- Omandab keskkonda hoidvaid väärtushinnanguid ja käitumisnorme, osaleb keskkonnaettevõtmistes.

Aste Põhikool on ühinenud ka Ökokrati projektiga ,et õpilased saaksid rohkem teadmisi säästvast arengust ja keskkonnast.

3.15 Kujundatavad pädevused kooliastmeti

3.15.1 3. klassi lõpetaja

- tunneb huvi looduse vastu
- suhtub loodusse ja kaasinimestesse austusega
- oskab näha inimtegevuse mõju loodusele, teadvustab end tarbijana
- hoiab oma kodukoha loodust ja ehitisi
- tunneb oma koduümbruse keskkonnaprobleeme, püüab toimida keskkonda hoidvalt ning vältida enda ja teiste tervise kahjustamist.

3.15.2 6. klassi lõpetaja

- omab teadmisi loodusest kui osasüsteemide tervikust
- teab loodusvarade ja energia säästva kasutamise vajadust
- tunneb kodukoha ja Eesti keskkonnaprobleeme, teab keskkonnast tingitud tervisehäireid ja nende ennetamise võimalusi.
- Oskab hinnata enda ja teiste keskkonda mõjutavat tegevust ja käitumist, näeb inimestevaheliste suhete osa sotsiaalse keskkonna kujundamises
- Oskab hinnata oma vee- ja elektritarbimist, korrigeerib oma käitumis- ja tarbimisharjumusi keskkonnahoidlikel eesmärkidel
- Esitab ja põhjendab oma keskkonda puudutavaid seisukohti
- On motiveeritud osalema kooli keskkonnaettevõtmistes
- Suhtub austusega teistesse kultuurikeskkondadesse
- Väärtustab säästvat tarbimist

3.15.3 Põhikooli lõpetaja:

- väärtustab looduslikku mitmekesisust;
- oskab hinnata keskkonna esteetilist väärtust;
- tunneb loodus- ja keskkonnakaitse aluseid;
- mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid;
- mõistab, et looduskeskkond on inimühiskonna arengu alus;
- oskab hinnata inimtegevuse võimalusi ja tagajärgi erinevates looduslikes tingimustes, eelistab keskkonnasõbralikke tooteid ja materjale;
- omab teadmisi kohalikest, regionaalsetest ja globaalsetest keskkonnaprobleemidest;
- oskab kujundada arvamust keskkonnatemaatika kohta, seda põhjendada, keskkonnaprobleemide üle arutleda ja väidelda;
- kasutab keskkonda puudutavat teavet kriitiliselt ja loovalt;
- tunneb oma kodanikuõigusi ja -kohustusi ning piiranguid keskkonnaküsimustega tegelemisel;
- toimib keskkonda, sh sotsiaalset keskkonda säästvalt, oskab vältida ja vähendada keskkonda kahjustavat tegevust.

3.16 TÖÖALANE KARJÄÄR JA SELLE KUJUNDAMINE

Töö korraldus koolis:

Iga kooli astme klassijuhatajad valisid vastavatest õpikuteist välja rollimängud ja testid.

Nendest on koostatud iga astme kaust. 1-3. klassis tegeldakse tööalase karjääri ja selle nõustamisega põhiliselt ainetundides

4.-6. ja 7.-9. klassini tehakse, seda tööd klassijuhataja tundides ja samuti ka ainetundides. Põhiline töö klassijuhataja tundides toimub II ja III õppeveerandil. Ainult 9. klassis on töö jaotatud kogu õppeaasta peale. 9. Klassis teeb ka psühholoog kevadel veel ka kutsesobivuse testi.

Õppe-eesmärgid

Läbiva teema *tööalane karjäär ja selle kujundamine* õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- tutvub erinevate ametite/elukutsetega, saab teavet muutustest töömaailmas ning nendest lähtuvatest tulevikuproгноosidest;
- teadvustab oma huvid, võimed, oskused, mis võimaldab adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääriplaanide tegemist;
- arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, meeskonna- ja infotööoskusi jm., et kujundada valmisolek töömaailma sisenemiseks, elukestvaks õppimiseks ning karjääriotsuste tegemiseks.

3.16.1 3. klassi lõpetaja:

- mõistab töö tähtsust;
- mõistab töö ja elukutse seoseid;
- teab isa ja ema (hooldajate, pereliikmete) ameteid;
- teab kodukohas esinevaid ameteid ning mõistab nende tähtsust;
- oskab kasutada raha lihtsamates tehingutes ning teab raha ja töötasu seoseid;
- suudab järgida koostegutsemise reegleid;
- osaleb oma klassi kutsesuunitlusalastes ettevõtmistes.

3.16.2 6. klassi lõpetaja:

- on õppinud tundma erinevaid elukutseid;
- mõistab erinevate elukutsete vajalikkust ühiskonnale;
- mõistab teadmiste ja hariduse seost elukutsetega;
- tegeleb oma huvide ja võimete uurimisega;
- mõistab suhtlemis- ja koostööoskuste vajalikkust.

3.16.3 Põhikooli lõpetaja:

- on kujundamas realistlikku pilti iseendast (huvid, võimed, isiksuseomadused, väärtushinnangud, oskused);
- oskab hinnata oma eeldusi, soove ja võimalusi karjäärivalikute tegemisel;
- tunneb huvi haridustee jätkamise võimaluste vastu, oskab selle kohta infot koguda, süstematiseerida ja analüüsida;
- omab teadmisi kohaliku tööturu kohta;
- mõistab hariduse, elukutsete ja ametite vahelisi seoseid;
- mõistab ameti ja eluviisi vahelisi seoseid;
- mõistab töömaailma muutumise ja eluaegse õppimise kontseptsiooni;
- oskab karjääriotsuste tegemisel näha alternatiive.

3.17 INFOTEHNOLOOGIA JA MEEDIAÕPETUS

Töö korraldus koolis: 1.-3. klassi õpilastele korraldatakse arvutijoonistuse võistlusi.

4.-6.klassi õpilased osalevad juba E- viktoriinides, 5. ja 6. klassi õpilase koostavad referaadid loodusõpetuses ja 6. klassis ka eesti keeles

7.-9. klassi õpilased koostavad referaate bioloogias, kirjanduses. 8. ja 9. klassis esitavad ka oma esitlused geograafias ja inglise keeles.

3.17.1 Infotehnoloogia läbiva teemana

Infotehnoloogiapädevuste kujundamine üldhariduskoolis ei ole seotud ühegi konkreetse riist- ja tarkvaraplatvormi, valmistajafirma ega tarkvarapaketi.

Õppe-eesmärgid

Läbiva teema *infotehnoloogia* õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- mõistab infotehnoloogia kasutamisega seostuvaid majanduspoliitilisi, sotsiaalseid ja eetilisi aspekte;
- omandab infotehnoloogiavahendite iseseisva käsutamise oskused.

3.17.2 Põhikooli pädevused

- oskab vilunult ja efektiivselt käsitseda arvuti sisendseadmeid (hiir, klaviatuur), väljundseadmeid (printer, monitor) ja püsimaluseadmeid (diskett, CD-ROM, kõvaketas, mälupulk);
- tunneb ja oskab käsutada operatsioonisüsteemi graafilist kasutajaliidest;

- oskab käsutada kohtvõrku ja hallata oma dokumendifaile;
- oskab infotehnoloogiast rääkides käsutada korrektset emakeelset terminoloogiat, kirjeldada lihtsamaid tark- ja riistvaraga seotud probleeme;
- käitub infotehnoloogiat käsutades eetilisel ja korrektsel, on teadlik infotehnoloogia väärkasutuse tagajärgedest;
- käsitseb riist- ja tarkvara vastutustundlikult ja säästvalt;
- oskab kirjeldada infotehnoloogia rolli ühiskonnas ja selle tähtsust kutsevaliku seisukohalt;
- kavandab, loob ja esitab infotehnoloogia abil nii iseseisvalt kui ka koostöös kaasõpilastega esteetiliselt vormistatud sisukaid tekste, multimeedia esitlusi, kuulutusi jms;
- käsutab infotehnoloogiat efektiivselt informatsiooni hankimiseks ja õppimisega seotud eesmärkidel suhtlemiseks, valib antud ülesande/probleemi lahendamiseks sobiva vahendi;
- mõistab Internetist leitud info kriitilise hindamise vajalikkust (õigsuse, sobivuse, ammendavuse ja objektiivsuse aspektidest);
- oskab infotehnoloogia abil teha lihtsamat statistilist analüüsi (sagedused, keskmised, diagrammid).

3.18 Meediaõpetus

Õppe-eesmärgid

Läbiva teema *meediaõpetus* õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- õpib nägema seoseid meedia osade vahel, meedia funktsioneerimise põhjusi ja tagajärgi;
- eristab avalikku ja privaatset elusfääri, omandab teadmised nende toimimise printsiipidest;
- õpib meedias orienteeruma, meediat lugema, vaatama ja kuulama; näeb inimeste asendit ja rolle tänapäeva meediasüsteemis;
- omandab oskuse meedia manipuleerimist läbi näha;
- kujundab vajaduse ja harjumuse suhelda erinevate meedialiikidega: trükimeediaga, elektroonilise meediaga, suulise meediaga;
- omandab teadmised erinevate meediatekstide funktsioonidest ja ehitusest ning oskused ise olulisemaid meediatekste koostada.

3.18.1 Põhikooli lõpetaja pädevused:

- oskab eristada meediaväljaande kohaikku ja üleriigilist ajakirjandust, üldväljaandeid ja eriväljaandeid, teabe- ja meelelahutusajakirjandust ning oskab sellele vastavalt erinevaid meediaväljaandeid käsutada;
- oskab tajuda ja lahus hoida tegelikku ja kujutlusmaailma, avalikku ja privaatset elusfääri;
- oskab lugeda, kuulata ja vaadata kõige olulisemaid meediažanreid ja leida nende põhisooneid: uudist, arvamusaluseid, meelelahutust, praktilist infot;
- oskab vaadata ja mõista fotosid ja illustratsioone ajakirjanduses;
- oskab selekteerivalt ajalehte lugeda;
- oskab käsutada meediat praktilise teabe allikana: eristada reklaami toimetuse materjalist ja leida reklaamist talle vajalikku teavet;
- oskab käsutada elektroonilist meediat: mõistab, et Internet on avalik sfäär, oskab leida Internetist vajalikku teavet, käsutada portaale ja ajalehtede Interneti-väljaandeid;
- tunneb meedia põhilisi eetikareegleid ja oskab ära tunda nende rikkumist.

3.19 TURVALISUS

Õppe- eesmärgid

Läbiva teema *turvalisus* käsitlemisega taotletakse, et õpilane:

- õpib ennetama ja vältima ohuolukorda sattumist;
- õpib käituma ja tegutsema võimalikus ohuolukorras;
- õpib tundma ohuallikate olemust ja võimalikku tekkemehhanismi;
- õpib käsutama enesekaitsevahendeid;
- teadvustab seaduste vajalikkust turvalisuse korraldamisel ning seaduste täitmise tähtsust; teab, et seaduste rikkumisele järgneb vastutusele võtmine;
- kujundab tauniva hoiaku uimastite tarbimise suhtes;
- omandab teadmised ning oskused uimastitega seotud situatsioonides toimetulekuks;
- teab oma õigusi ja kohustusi liiklusolukordades nii jalakäijana kui ka liiklusvahendi juhina, kujundab hoiaku turvaliselt liigelda.

3.19.1 3. klassi lõpetaja:

- teab hädaabi numbrit, oskab ohust teatada;
- teab, kuidas koolis teavitatakse ohust, kooli väljapääsude asukohti, oskab hoonest evakueeruda;
- teab tuleohutusmärkide tähendust ja tuletõrje päästevahendite asukohti;
- teab tulekahjude tekke sagedasemaid põhjusi, tulekahjude võimalikke tagajärgi ja ennetamise võimalusi;
- teab looduslikke ohte;
- oskab käituda veekogudel ja basseinis;
- oskab käsitseda majapidamis- ja olmeelektroonikat ning -seadmeid;
- teab mürgistest ainetest ja kiirgusohutudest, oskab neid vältida;
- oskab ennast kaitsta päikesepõletuse eest;
- oskab käituda tundmatute asjadega;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab õigesti käituda lõhkekeha leiu korral;
- teab, et pommiähvarduse tegemine on kuritegu;
- mõistab, et igaüks vastutab ise oma käitumise eest;
- teab, et ravimeid käsutatakse vastavalt ettekirjutusele;
- teab, et on olemas tervist ohustavaid aineid, oskab neist keelduda;
- tunneb käitumisreegleid tänaval, saab aru liiklusreeglite vajalikkusest;
- oskab valida tee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kurust ja kaugust;
- tunneb sõidukite ja jalakäijate liiklemise iseärasusi märjal, libedal, lumisel teel;
- teab ohtusid oma kooliteel, oskab neid kirjeldada, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- teab jalgrattaga sõitmise nõudeid, oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks turvalist kohta;
- teab turvavahendite käsutamise vajalikkust ning oskab neid käsutada.

3.19.2 6. klassi lõpetaja:

- oskab aidata ohtu sattunud inimesi, nii et oleks tagatud iseenda ohutus;
- oskab tulekahju korral käituda ning käsutada esmaseid tulekustutusvahendeid;
- teab, kuidas tulekahju tekib ja areneb, teab tulekahju kustutamise põhireegleid;

- teab kütteseadmete tuleohutusnõudeid, oskab teha tuld küttekoldes ja looduses (metsas, põllul, aias jne);
- teab ujumisel ja veesõidukite käsutamisel vajalikke ohutusnõudeid, oskab käsutada päästevahendeid;
- tunneb enamlevinud ohtlike ainete ja kiirguse toimet tervisele;
- teeb vahet looduslike ja tehiskiirgusallikate vahel, tunneb rahvusvahelist kiirgusohumärki;
- teab olmekemikaalide mõju inimorganismile;
- teab pommiähvardusega kaasneda võivat reaalselt ohtu, oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- teab pommiähvarduse tegemisega kaasnevast vastutusest;
- teab pürotehniliste vahendite käsutamisega kaasnevast võimalikust ohust;
- teab, et suitsetamine, alkoholi jt uimastite tarbimine on tervisele kahjulik ja ebaseaduslik;
- teab, et uimastite tarvitamise ja müügiga seotud seadused on loodud inimese tervise ja turvalisuse kaitseks, suhtub uimastitega seotud tegevustesse kui seadusega keelatuks;
- teab, et sõltuvuse kujunemine on protsess, mis mõjutab üksikindiviidi ja tema peret;
- teeb kaalutletud otsuseid ja käitub kehtestavalt uimastitega seotud situatsioonides, suhtub välisesse mõjudesse kriitiliselt;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- teab liiklusmärkide tähendusi;
- teab reguleerimata ristmiku ületamise reegleid nii jalakäijana kui ka juhina (jalgratturina, mopeedijuhina);
- teab, et pidurdus-ja peatumistekonna pikkus sõltub sõiduki kiirusest, tee-ja ilmastikuoludest (vihm, lumi, jää);
- teab liiklustraumade põhjusi, oskab käsutada turvavahendeid.

3.19.3 Põhikooli lõpetaja:

- oskab hinnata leegist, kuumusest ja suitsust tekkivat ohtlikku olukorda;
- teab, kuidas ja millega erinevaid põlenguid kustutatakse; oskab väikseid tulekoldeid kustutada;
- teab tuleohutuse tagamiseks rakendatavaid meetmeid;
- teab esmaabi põletuse ja mürgituse korral;
- oskab ohtlike ainete kokkupuutumisel end kaitsta nende tervist kahjustava toime eest;
- teab, kuidas käituda suurõnnetuse korral;
- teab ioniseeriva kiirguse mõju elusorganismidele, selle kasutusalasid; tunneb ioniseeriva kiirguse eest kaitsmise meetodeid;
- teab tervist tugevdavaid ja tervist kahjustavaid tegureid ning terviseriske, stressiga toimetuleku võimalusi;
- teab uimastite kuritarvitamise tagajärgi;
- käitub uimastitega seotud situatsioonides vastutustundlikult; oskab ära tunda uimastist põhjustatud käitumist, toetada kaaslast uimastiprobleemide ilmnemisel;
- teab jalakäija ja sõitja kohustusi, käitub neile vastavalt;
- teab, millised on juhi kohustused ning õigused;
- teab nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile;
- oskab tegutseda õnnetuse korral.

3.20 Traditsioonilise aineõppe rakendamine

1. - 9. klassini on Aste Põhikoolis traditsiooniline õppekorraldus. (kõiki aineid õpitakse kogu õppeaasta vältel)

- Õppe- ja kasvatustegevuse korra 1. - 9. klassini kinnitab kooli direktor
- Ainetundide jaotus klassiti põhikoolis määratakse Aste Põhikooli õppekavas.
- Kui klassis on 20 ja enam õpilast, jaotatakse klass kahte rühma 2007/2008õ. a. võõrkeelte tundideks 8 klassis .
- Poiste ja tüdrukutele viiakse läbi eraldi tööõpetuse tunnid alates 4. klassist ja kehalise kasvatuse tunnid alates 6. klassist. Poiste ja tüdrukute vähesusel klassis liidetakse vähemus paralleel või eelneva/ järgneva klassi õpilastega, kui liitmise tulemusena rühma suurus ei ületa 24 õpilast.
- Poiste tööõpetuse liidetud rühmas ei tohi olla üle 15 õpilase.

4 Õppetegevus I kooliastmel

I kooliastmel (1.-3. klassis) on temaatiline rõhuasetus KODU/MEIE suhtel lapse MINAGA, MINA/MEIE/KODU suhtel PAIKKONNAGA.

1. klassis on õpetuse põhitootluseks orienteerumine mängult õppimisele ja õpilase rolli sisseelamine, I kooliastme üldpädevusnõuete keskmes on koolis edukaks õppimiseks vajalikud alusoskused.

Laste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu varieeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Lapsi ergutatakse küsima ja avastama. Õppeprotsessi käigus kujundatakse lapsel esmased õpiharjumused ja -oskused, sh oma aja jaotamine ja õpiülesande juures püsimine.

Väärtuskasvatuses käsutatakse ülesandeid, kus on vaja järgida käitumisreegleid, teha väärtushinnangutel põhinevaid otsustusi või järeldusi.

Õpetaja olulisim ülesanne on iga lapse eneseusu ja õpimotivatsiooni toetamine.

4.1.1 Kooliastmetel taotletavad üldpädevused

I kooliastme lõpuks õpilane:

1. suhtub endasse positiivselt;
2. on viisakas, täidab lubadusi;
3. suhtub hoolivalt asjadesse, sest teab, et need on loodud inimeste tööga;
4. käitub loodust hoidvalt;
5. hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest, tahab olla terve;
6. tahab olla aus ja õiglane, mõistab *oma-võõras-ühine* tähendust;
7. mõistab, et inimeste soovid ja võimalused on erinevad, tunnustab kaaslaste õigust olla erinev;
8. teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida;
9. hindab oma perekonda, klassi ja kooli, oskab olla hea kaaslane;
10. tunneb ja austab oma kodupaika, kodumaad, riiki, Eesti riikluse sümboleid ja nendega seostuvaid käitumisreegleid; teab oma rahvuslikku kuuluvust, suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
11. tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest;
12. oskab ilu märgata ja hinnata;
13. hindab loovust, tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
14. püüab konflikte rahumeelselt lahendada;
15. oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid, nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada, lugeda lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti;
16. oskab ohutult liigelda, vältida ohtlikke olukordi, ohuolukorras abi kutsuda; teab, kuhu oma murega pöörduda;
17. oskab käivitada ja käsutada lihtsamaid arvutiprogramme;
18. oskab õppida üksi ja koos teistega, paaris ja rühmas; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
19. oskab koostada päevakava ja seda järgida, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ja puhkamise vahel;
20. oskab end häälestada õppeülesandega toimetulemisele, oma tegevusi õppeülesande täitmisel ^ mõtestada.

4.2 Õppetegevus II kooliastmel

II kooliastmel (4.-6. klassis) on õppekavateraviku kujundamise alus MINA/MEIE/KODU suhetes EESTIGA.

II kooliastmel jõuab õpilane murdeikka. Et õppida tasakaalustama oma erinevaid rolle, vajab II kooliastme õpilane õppeülesandeid, mis võimaldavad rollikonflikte läbi mängida ja neile lahendusi otsida. Paaris ja rühmas täidetavate õppeülesannete puhul luuakse situatsioone, kus on võimalik pälvida ka kaaslaste tunnustust.

II kooliastmel on eriti oluline toetada õpimotivatsiooni. Õppeülesandena on kohane osalusrõõmu pakkuv selgelt vormistatud tulemustega töö, mida on võimalik tutvustada koolis ja väljaspool kooli.

Endiselt on tähtsal kohal õpioskuste kujunemine; käsutatakse ülesandeid, mille eesmärgiks on õppima õppimise teadvustamine iseendale ja kaaslastele.

Väärtuskasvatases on tähtsal kohal väärtuste selginemist ja ideaalide kujunemist soodustavate õppesituatsioonide loomine.

Õpetaja olulisim ülesanne on õppeprotsessi eesmärgiteadlik suunamine, õpilaste õpitahte ja õpihuvi toetamine.

II kooliastmel taotletavad üldpädevused

4.2.1 II kooliastme lõpuks õpilane:

1. teab oma tugevaid ja nõrku külgi, püüab selgusele jõuda oma huvides ja püüdlustes;
2. on leidnud endale sobiva harrastuse, omab üldist ettekujutust töömaailmast;
3. peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne, tunneb vastutust oma tegude eest;
4. on seaduskuulekas, järgib ühiselu norme;
5. tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi, mõistab kompromisside vajalikkust;
6. suhtub inimestesse eelarvamusteta; seisab iseenese ja teiste väärkuse eest, hoidub vägivallast;
7. hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena, õpilasena; püüab leida lahendusi kodus, koolis ja sõpruskonnas tekkinud probleemidele;
8. tunnetab end oma rahvuse liikmena, oma riigi kodanikuna;
9. suhtub lugupidavalt teistesse rahvastesse ja nende kultuuridesse;
10. väärtustab kunstiloomingut, soovib end kunstivahendite abil väljendada;
11. väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
12. väärtustab säästvat eluviisi;
13. oskab teha koostööd, täidab rühmas erinevaid rolle;
14. tunnustab ja aitab kaaslast, hindab enese ja kaaslaste töö tulemusi;
15. oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida vajalikku teavet erinevatest allikatest, teavet tõlgendada, käsutada, edastada;
16. oskab teha vahet faktil ja arvamusel, tunneb ja käsutab lihtsamaid *põhjusstagajärg-*, *eesmärk*-vahend-seoseid nähtuste kirjeldamisel ja seletamisel;
17. oskab käsutada arvutit ja Interneti suhtlusvahendina, oskab arvuti abil vormistada tekste;
18. oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, tunneb õpivõtteid, oskab neid käsutada vastavalt õppeülesande iseärasustele;
19. oskab oma tegevust kavandada ja hinnata, oma eksimusi näha ja tunnistada, oma tegevust korrigeerida;
20. oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta.

4.3 Õppetegevus III kooliastmel

III kooliastmel (7.-9. klassis) on temaatiline rõhuasetus MINA suhetel ÜMBRITSEVATE INIMESTE, eriti EAKAASLASTEGA, ning MINA suhetel MAAILMAGA.

III kooliastme lõpuks peab õpilane määratlema oma edasise õpitee. Seetõttu asetuvad

tähtsale kohale õppeülesanded, mis võimaldavad õpilastel oma valikuid teadvustada, mõista otsuste tagajärgi oma elutee seisukohalt. On oluline, et õpilane mõistaks hariduse ja tööturu seoseid. Selleks saab käsutada ka kutse-eelsele õppele orienteeritud valikaineid, projekte, ekskursioone.

Õpipädevuse seisukohalt on olulised õppeülesanded, mis võimaldavad käsutada erinevaid õpistrateegiaid, neid teadvustada. Endiselt on tähtsad projektülesanded; lisanduma peaksid lihtsamad uurimisülesanded, kus õpilane otsib iseseisvalt informatsiooni, analüüsib ja üldistab seda.

Õpimotivatsiooni languse vältimiseks peaksid õpilased lahendama huvikohaseid individuaalseid õpiülesandeid. Õpimotivatsiooni toetab koostöö rühmas ja kaaslaste ning õpetaja tunnustus edukalt täidetud ülesande puhul.

Väärtuskasvatases asetub tähtsale kohale kodaniku kasvatamine, mis toetab ühiskonnas toimetulekut.

Õpetaja olulisemateks ülesanneteks on toetada õpilase arengut, ainealaste teadmiste omandamist, iseseisva töö oskuste kujunemist, õpitahte tugevnemist ja eneseusu suurenemist, mõjutada väärtushinnanguid.

4.3.1 III kooliastmel taotletavad üldpädevused

Põhikooli lõpuks õpilane:

1. on adekvaatse enesehinnanguga, tunneb oma võimeid, huvisid, kavandab neist lähtuvalt oma õpitee, arvestades ka tööturu suundumusi;
2. on avatud enesearendusele;
3. on oma riigi lojaalne kodanik, omab põhiteadmisi ühiskonnast ning riiklusest, nende toimimisest, kodanikuõigustest ja -kohustustest; teab, et seaduste mittetundmine ei vabanda õiguserikkumist;
4. austab väärikust ja inimõigusi, hoidub vägivallast, oskab sellele vastu seista;
5. väärtustab maailma kultuurilist mitmekesisust, oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas;
6. väärtustab kultuuri ja inimese loovust, oskab hinnata kunsti ja soovib end kunstivahendite abil väljendada;
7. väärtustab säästvat eluviisi; oskab näha inimtegevuse mõju loodusele;
8. väärtustab terveid eluviise, hoolitseb oma vaimse ja füüsilise tervise eest;
9. oskab õppida: seada õppimise eesmärgi, valida ja käsutada sobivaid õpivõtteid, hinnata oma õpitegevust;
10. oskab näha põhiseoseid looduses, looduse, inimtegevuse ja tehnoloogia seoseid;
11. tunneb tähtsamaid sotsiaalse manipuleerimise viise, mõistab meediatekstidele kriitilise lähenemise vajalikkust;
12. oskab nähtusi, olukordi ja probleeme analüüsida ja üldistada, selle tulemusi oma tegevuse kavandamisel, valikute tegemisel ja hindamisel rakendada;
13. püüab teha teadlikke valikuid, näha ette valiku tagajärgi;
14. oskab üldjoontes kavandada ühistegevuse eesmärgi ja eesmärkideni jõudmiseks vajalikke tegevusi, jaotada tööülesandeid, koostada ajakava;
15. oskab iseseisvalt käsutada arvutit õppimis- ja töövahendina, on omandanud põhikoolilõpetaja tehnoloogiaalased pädevused
16. oskab suhelda, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, rühmas arutleda
17. oskab oma arvamust kujundada, põhjendada, kaitsta, vajadusel muuta
18. oskab kasutada eri märgisüsteeme informatsiooni vastuvõtmiseks, talletamiseks, tõlgendamiseks, edastamiseks ja loomiseks
19. tunneb uurimistöo ja arendusprojektide koostamise algtõdesid ja oskab neid vajadusel rakendada.

5 Õppekava täiendamise ja muutmise kord

Aste Põhikooli õppekava on avatud pidevaks edasiarendamiseks ja korrigeerimiseks vastavalt muutustele ühiskonnas ja teadustes.

Aste Põhikooli õppekava parandatakse ja muudetakse vajadusel õppeaasta jooksul kaks korda, (detsembri kuu õppenõukogu koosolekul ja augustikuu õppenõukogu koosolekul). Muudatused ja parandused viiakse sisse direktori käskkirjaga.